

NORGES
IDRETTSFORBUND

MILJØSTRATEGI FOR NORSK IDRETT

1. INNLEDNING

Idrettsstyret vedtok miljøstrategi for norsk idrett 28. februar 2011.

Som Norges største frivillige bevegelse, er det viktig at idretten viser et samfunnsansvar relatert til miljø- og klimaspørsmål. Idretten på alle nivåer må være i stand til å ta et aktivt ansvar for egen miljøpåvirkning.

To grunnleggende premisser for arbeidet med miljøstrategien har vært at all aktivitet har en miljøpåvirkning, og at idretten er verdistyrte. Vi ønsker at vår virksomhet skal være redelig overfor natur og miljø. Naturen vi lever i påvirker igjen vår helse. Samtidig registrerer vi at miljøfokus i økt grad er blitt et suksesskriterium i samfunnet og vi tror således at et fokusert miljøarbeid vil utløse økt frivillighet. Det å sette miljøansvar på agendaen i norsk idrett er naturlig og også helt i tråd med norsk idretts internasjonale tilhørighet. Miljø er en av tre pilarer som IOC bygger alt sitt arbeid på, et arbeid som ledes av en egen miljøkommisjon.

Utarbeidelsen av miljøstrategien har vært utfordrende og bevisstgjørende for NIF. Vi har i størst mulig grad forsøkt å involvere organisasjonsleddene, og da særlig de som allerede har gjort et arbeid på feltet. Hovedinnfallsvinkelen til idrettens arbeid på området har vært rettet mot

et hovedmål der organisasjonsleddene skal ta et aktivt ansvar for egen virksomhets miljøbelastning og treffe tiltak deretter. Inndeling i tematiske områder og fokus for de tematiske målene er utarbeidet for å fremvise en miljøpolitisk retning for norsk idrett, samtidig som de innholdsmessig tilrettelegger for at idretten i fellesskap vil nå sin visjon på miljøområdet.

I forlengelsen av en slik miljøstrategi er målet at idrettsorganisasjonen skal kunne ta bevisste miljøvalg og å utarbeide planer og strategier for beslutningsstøtte til bruk i det daglige. Å utvise godt lederskap er, og skal fortsatt være, å utvise miljøansvar. NIF sentralt vil integrere arbeid for måloppnåelse på miljøområdet i eksisterende strukturer, systemer og rutiner.

Norges idrettsforbund er landets største frivillige organisasjon med et stort lokalt, regionalt og sentralt apparat. Vi skal fortsatt være best på våre kjerneoppgaver knyttet til idrett og aktivitet for barn, ungdom og voksne. Dette gjør det naturlig å ta utgangspunkt i noen sentrale sider av den daglige idrettsutøvelsen, og den miljøpåvirkning idretten har innenfor disse områdene. Vi har valgt å ta utgangspunkt i ”de fire A-ene”; *Aktivitet*, *Administrasjon*, *Anlegg* og *Arrangement*. Tanken er at ”de fire A-ene” samlet vil dekke nedslagsfeltet for norsk idretts miljøpåvirkning.

2. VISJON:

Norsk idrett skal ta ansvar for egen miljøpåvirkning.

3. HOVEDMÅL:

Miljøansvar er et lederansvar og miljøstrategien må legges til rette for at idrettens organisasjonsledd tar aktive og miljøbevisste valg. Det å ta et aktivt ansvar for egen miljøpåvirkning peker på en handling til forskjell fra kun en verdimessig og holdningsmessig tydeliggjøring.

Norsk idrett skal, på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå, ta et aktivt ansvar for egen miljøpåvirkning.

4. ADMINISTRASJON – MÅLSETTINGER:

Den sentrale og regionale delen av idrettsorganisasjonen består bl.a. av 54 særforbund, 19 idrettskretser, i tillegg til en rekke idrettsråd og lokale idrettslag, som har et daglig administrativt virke. Det er naturlig og nødvendig at den administrative delen av idretten er seg sitt miljøansvar bevisst - også for å kunne fremstå med en miljømessig troverdighet overfor alle enkeltmedlemmene. Miljøbevissthet innenfor idretten skal være et definert lederansvar.

Alle særforbund og idrettskretser skal utarbeide egen miljøpolicy innen 2015.

- Alle styrer i særforbundene og idrettskretsene bør ha egen miljøkontakt.
 - NIF skal samarbeide med kompetansemiljøer og koordinere en ressurspool med slike partnere. Dette skal også lag og foreninger som jobber med miljøspørsmål kunne benytte seg av.
 - NIF skal tilby veiledning overfor særforbund og idrettskretser om hvordan innrette/integrere arbeid med miljøperspektiv i eget org.ledd.
 - De enkelte administrasjonene skal tilrettelegge sin aktivitet på en måte som minsker behovet for reiseaktivitet, f.eks. gjennom økt bruk av telefonmøter og videokonferanser.
 - NIF skal avsette ressurser innenfor eksisterende overføringsstrukturer for særforbund og idrettskretser som evt. ønsker å søke støtte til gjennomføring av egne miljøprosjekter.
 - Ved markedssamarbeid skal NIF, idrettskretser og særforbund etterspørre miljørapporter fra eksisterende og potensielle samarbeidspartnere, og videre oppfordre til et bevisst forhold til egen miljøpåvirkning.
-
- Idrettskretsenes og særforbundenes administrasjonslokaler skal være sertifisert etter Stifelsen Miljøfyrtårn eller tilsvarende standarder i løpet av tingperioden 2011-2015.

5. AKTIVITET – MÅLSETTINGER: 6. ANLEGG – MÅLSETTINGER:

Det er et stort spenn i aktivitetsutøvelsen innenfor de over 50 ulike idrettene som sorterer under Norges idrettsforbund, og det er derfor også et stort spenn i den enkelte idretts miljøpåvirkning. Likevel har all aktivitet en miljøpåvirkning og det enkelte særforbund har et overordnet ansvar for aktiviteten innen sin idrett og derigjennom dets miljøpåvirkning. Imidlertid er det lokalt i klubbene at mye av jobben i første rekke må gjennomføres. Det lokale samspeillet mellom breddeidretten og kommunene er av stor betydning.

Alle særforbund skal tilrettelegge for at deres idrettsaktivitet kan gjennomføres på en så miljøriktig måte som mulig.

- Terminlister og serieoppsett skal settes opp slik at transportbehovet i størst mulig grad begrenses.
- Særforbundene oppfordres til å gjennomføre analyser av sin idretts miljøpåvirkning (eksempelvis med hensyn til transport, aktivitet, anlegg, utstyr, etc.).
- Særforbundene bør etterspørre miljøstatus (miljøledelse og miljødeklarasjon ved tjenester og produkter) hos hovedleverandører (på utstyrssiden).
- Idretten lokalt skal samarbeide med kommunene for å sikre at flest mulig kan gå, sykle eller kjøre kollektivt til idrettsanleggene.
- Idretten lokalt skal arbeide for gode miljømessige drifts- og avfallsrutiner av egen aktivitet.

Idrettsanleggene er norsk idretts viktigste fysiske infrastruktur. Selv om idretten ikke er største eier av idrettsanlegg i Norge, er det likevel viktig at idrettens organisasjonsledd stiller miljøkrav til de anleggene idretten benytter – og da gjerne strengere krav enn hva det offentlige i dag stiller. Erfaringer, bl.a. fra svensk forskning¹, viser at det er god økonomi i miljøriktige og energivennlige idrettsanlegg. Det vises for øvrig til punkt IV.6 i Idrettspolitisk Dokument 2007-2011.

Alle anlegg skal minst oppfylle myndighetenes krav til miljøstandard.

- Norsk idrett skal arbeide for at staten stiller strengere miljøkrav til byggeprosess, drift og avvikling av idrettsanlegg (bl.a. med henblikk på energi- og materialbruk, samt avfalls- og utslippshåndtering).
- For å bli prioritert av idretten sentralt til spillemidler, skal det foreligge en energi- og miljøutredning for bygging og drift av anlegget.
- NIF skal inngå strategiske og kompetansemessige partnerskap for å kunne sette idrettens organisasjonsledd i stand til å ta et miljøansvar for egne anlegg (*eksempelvis myndigheter, interesseorganisasjoner, næringsliv etc.*).
- Livsløpsanalyser skal ligge til grunn i alle faser relatert til idrettsanlegg; prosjektering, realisering, drift og avvikling. Dette skal gjelde ved bygging av nye anlegg, og ved rehabilitering av eldre anlegg.
- Ved inngåelser av nye leiekontrakter for idrettsanlegg, bør det mest miljøvennlige alternativet foretrekkes i de tilfeller der andre sentrale faktorer er like.

¹ <http://www.energimyndigheten.se/sv/Energifakta/Statistik/Forbatttrad-energistatistik-i-bebyggelsen/Inventering-av-energianvandningen-i-lokaler-/Idrottsanlagningar-2008/>

7. ARRANGEMENT – MÅLSETTINGER:

Det avholdes idrettsarrangementer over hele landet, hver dag, hele året. Alt fra små barneskirenn til store, internasjonale World Cup-arrangementer. De aller fleste av disse har en mulighet for å fremstå med en positiv miljøprofil.

Idrettsarrangement skal ha en miljøvennlig profil og gjennomføring.

- Alle større arrangement bør miljøsertifiseres etter hensiktsmessige sertifiseringskriterier, f.eks. etter Stiftelsen Miljøfyrtårns bransjekrav.
- Alle større arrangement bør være klimanøytrale.
- Alle arrangement skal utarbeide en egen miljøplan eller miljøstrategi (som beskriver arrangementets miljøarbeid).
- Ved alle idrettsarrangement skal arrangøren i størst mulig grad legge til rette for, og informere om kollektiv transport og samkjøring. Transportløsninger for reise til og fra samlinger og arrangement på ulike nivå, inkludert for toppidrett, skal videre vurderes ved deltakelse.
- Alle arrangementer skal legge til rette for kildesortering av avfall, samt tilstrebe miljøvennlige innkjøp av varer, utstyr og tjenester (f.eks. i samarbeid med Miljømerket Svanen eller Blomsten).

